

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Нови Град
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ040-18

Бања Лука, 01.08.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод.....	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	11
	5. Припрема и доношење буџета.....	12
	6. Финансијски извјештаји.....	12
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	13
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци.....	17
	6.1.3. Разлика у финансирању	21
	6.2. Биланс успјеха	21
	6.2.1. Приходи.....	21
	6.2.2. Расходи.....	21
	6.2.3. Финансијски резултат	22
	6.3. Биланс стања.....	22
	6.3.1. Актива	22
	6.3.2. Пасива.....	24
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	27
	6.4. Биланс новчаних токова	27
	6.5. Временска неограниченост пословања	27
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	27
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Нови Град који обухвата: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12. 2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине Нови Град истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, финансијску успјешност, токове готовине и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући да нам пруже основ за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Општина Нови Град није у обрасцима консолидованих годишњих финансијских извјештаја исказала упоредне податке о приходима, расходима, примицима и издацима који се односе на претходну годину. Будући да, према одредбама члана 27. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, годишњи финансијски извјештаји за јединице локалне самоуправе имају карактер финансијских извјештаја у смислу одредби и захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор, неисказивање упоредних података за претходну годину у билансу успјеха и периодичним извјештајима о извршењу буџета за ревидирану годину представља одступање од одредби MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи: 15, 23 и 53 – 58).

У консолидоване финансијске извјештаје за 2017. годину Општина није укључила финансијске извјештаје Јавне установе Градски спортски центар „Спортска дворана“, чији су финансијски извјештаји требали бити саставни дио консолидованих финансијских извјештаја Општине, у складу са чланом 49. ставови (2) и (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC JC - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји, параграф 15.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. извјештаја:

Финансијска имовина по основу потраживања, потцијењена је у бруто износу за 122.015 КМ јер није евидентирано потраживање утврђено по Уговору о приступању дугу и преузимању извршења од 01.11.2011. године по основу неоправданог аванса исплаћеног за прибављање нефинансијске имовине.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су финансијски извјештаји Општине Нови Град састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31.12.2017. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник Општине Нови Град је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиrom финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале усљед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 01.08.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Нови Град за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијском извјештају Општине Нови Град за 2017. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 5. извјештаја:

Општина Нови Град није ускладила Ребаланс буџета и планске документе које је Скупштина општине претходно донијела, што има за посљедицу да одређени реализовани послови не прате програме и друге планске документе. Односе се на: програме коришћења прикупљених намјенских прихода, као и програме и планове којима је прописано трошење средстава нпр. План одржавања, заштите, реконструкције и изградње локалних и некатегорисаних путева и улица; Програм обављања комуналних дјелатности комуналне потрошње на јавним површинама; Правилник о подстицајима у пољопривреди на подручју општине у 2017. години итд.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. извјештаја:

Буџет Општине Нови Град по основу изворних прихода није свеобухватан, јер нису створене претпоставке за наплату прихода по основу комуналне накнаде, због тога што није донесен интерни акт којим би била прописана обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње, што није у складу са чланом 22. Закона о комуналним дјелатностима.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Обрачун плата и других личних примања запослених у Општинској управи није у складу са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе, јер су примијењени интерни акти из 2014. године - Појединачни колективни уговор за запослене у Општинској управи и Правилник о увећању основне плате службеника и осталих запослених, донесени на основу прописа који су престали да важе у складу са доношењем Закона о раду. Неусклађености код обрачуна истих су по основу: висине коефицијената за обрачун плате, увећања основне плате, висине накнаде и помоћи запосленом.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине Нови Град је такође одговоран да осигура да су активности,

финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Нови Град обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Нови Град.

Бања Лука, 01.08.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Начелнику Општине се препоручује да обезбиједи да се:

- 1) у консолидоване финансијске извјештаје Општине укључе финансијски извјештаји контролисаних буџетских корисника у складу са одредбама члана 49. ставови (2) и (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји (пар. 15);
- 2) код обрачуна амортизације за зграде и објекте, опрему, нематеријалну имовину и остала средства која се амортизују, примијене годишње амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике;

Препоруке везане за усклађеност пословања

Начелнику Општине се препоручује да обезбиједи да се:

- 3) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, интерни правилник усклади са измјенама регулативе и донесе акт о управљању ризицима;
- 4) донесе стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са Законом о јавним путевима;
- 5) донесе програм развоја спорта у складу са члановима 10. и 11. Закона о спорту;
- 6) аконтације на име трошкова службених путовања правдају у складу са члановима 16. и 17. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- 7) плански документи (програми и планови коришћења намјенских прихода и други програми којима је прописано трошење средстава) и буџет односно ребаланс буџета међусобно усклађују;
- 8) донесе интерни акт и пропише обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње у складу са чланом 22. Закона о комуналним дјелатностима;
- 9) да се интерни акти којима се дефинишу плате и друга лична примања запослених донесу и ускладе са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе;
- 10) дефинишу правила и критеријуми за додјелу грант средстава, прецизније дефинишу корисници који се могу суфинансирати, те планирање, одобравање и контрола врши у складу са тим.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Нови Град за 2017. годину;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима и Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавања и уплате доприноса;
- Закон о порезу на доходак и Правилник о примјени Закона о порезу на доходак;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о уређењу простора и грађењу и Одлука о уређењу простора и грађевинском земљишту;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о шумама;
- Закон о водама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о концесијама;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о спорту и Правилник о категоризацији спортова у Републици Српској;
- Закон о социјалној заштити;
- Правилник о условима за оснивање установа социјалне заштите;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Нови Град (у даљем тексту: Општина) се простире на површини од 470 км². Према резултатима пописа становништва из 2013. године, на подручју територије општине Нови Град је било настањено 25.240 становника.

Општина остварује своје надлежности према Закону о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), као и друге надлежности које су јој пренесене другим законима. Органи општине су Скупштина и начелник Општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине који чини 27 одборника, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине за 2017. годину, поред Општинске управе чине и финансијски извјештаји нижих буџетских корисника (јавних установа) чије су главне књиге у саставу Главне књиге трезора Општине (у даљем тексту: ГК) и то: Центар за социјални рад, Дјечији вртић „Пчелица Маја“, Културно образовни центар, Градски спортски центар „Спортска дворана“, Туристичка организација, Народна библиотека, те средње школе Гимназија „Петар Кочић“ и Средњошколски центар „Ђуро Радмановић“.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2017. годину, ова Општина је сврстана у средње развијене.

Општина је у року који је прописан законом доставила примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2017. године. Наведене примједбе нису имале утицаја на мишљење за финансијске извјештаје и усклађеност пословања.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за 2011. годину и сачинила извјештај у којем је дато осам препорука за отклањање утврђених неправилности.

С обзиром на чињеницу да је од претходне ревизије финансијских извјештаја протекао период од шест година, провођење препорука из претходног извјештаја није предмет ове ревизије.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова у складу са прописима дефинисани су Законом о локалној самоуправи и ближе уређени Статутом Општине („Службени гласник Општине“, број 2/17).

Интерне контроле Општине нису биле ефикасне у појединим сегментима пословања. Неки од недостатака у систему интерних контрола су наведени у наставку текста.

Унутрашња организација и систематизација радних мјеста дефинисана је Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе („Службени гласник Општине“, број 1/16 са 10 измјена и допуна извршених до краја 2017. године). У опису радних мјеста није дефинисан опис нивоа стандардних мјерила за класификацију радних мјеста како је дефинисано чланом 17. став 2. тачка (2) Уредбе о начелима за

унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској, односно општинској управи („Службени гласник Републике Српске“, број 10/17).

Распоређивање запослених на радна мјеста у складу са донесеним правилником није извршено за све запослене, већ само за запослене код којих је извршена промјена назива радног мјеста, па су и даље на снази донесена рјешења о распоређивању радника на основу интерног правилника који није на снази.

План запошљавања за 2017. годину није донесен, што није у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). За рад на одређено вријеме због привременог повећања обима посла, закључивани су уговори о раду на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) наведеног закона.

За Општинску управу са Територијалном ватрогасном јединицом, систематизовано је 116 радних мјеста за 156 извршилаца. На дан 31.12.2017. године била су запослена укупно 143 радника (19 се односи на Територијалну ватрогасну јединицу), од чега је 18 радника на одређено вријеме, два приправника и четири функционера.

Током 2017. године у Општинској управи радни однос је престао за 11 радника (по основу споразумног раскида уговора, преласка на друго радно мјесто и пензионисања), а у радни однос примљено је шест радника на неодређено вријеме (након спроведеног јавног конкурса).

Осим Општинске управе преко локалног трезора, из буџетских средстава Општине се финансирају и плате у: Центру за социјални рад за 21 радника, Дјечијем вртићу за 20 радника, Културно образовном центру за 22 радника и Туристичкој организацији за три радника.

Скупштина Општине је 30.01.2014. године именовала директора Центра за социјални рад на период од четири године, а за његово именовање није прибавила сагласност Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске, што није у складу са чланом 87. Закона о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 37/12 и 90/16).

Центар за социјални рад је колективно осигурао раднике за случај несреће на послу, али износ осигурања се исплаћује обуставом од плата радника, што није у складу са чланом 16. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16), по којем је послодавац дужан да колективно осигура све раднике за случај несреће на послу.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима (донесен 2009. године) дефинисани су одређени контролни поступци битни за примјену закона и прописа из области буџетског пословања, као и остале компоненте система интерних контрола. Имајући у виду да је у протеклом периоду дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области (рачуноводство, буџетски систем, набавке, итд.) дио регулативе везане за систем интерних контрола није ажуриран са тим промјенама, као и Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

Јединица интерне ревизије није успостављена нити је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста предвиђено њено успостављање, иако је та обавеза прописана чланом 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, с обзиром да Општина (са буџетским корисницима) има буџет већи од 10 милиона и да у радном односу има више од 200 запослених.

Интерни акт којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима није донесен, што је обавеза прописана по члану 8. претходно наведеног закона.

У току 2018. године предузете су одређене активности за успостављање система финансијског управљања и контроле, које прописује поменути закон: именовано је одговорно лице, именована радна група, сачињен план активности радне групе, проводи се обука овлашћених лица и запослених итд.

Недовољно ефикасно функционисање система интерних контрола имало је за посљедицу и друге неправилности које се односе на сљедеће:

- стратегија развоја локалних путева и улица у насељу није донесена, што није у складу са одредбама члана 13. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13). Скупштина општине је 2016. године донијела Одлуку о локалним и некатегорисаним путевима и улицама на подручју општине Нови Град („Службени гласник Општине“, број 7/16) којом је извршила разврставање локалних и некатегорисаних путева и улица, али на одлуку о утврђивању мјерила и критеријума није прибавила мишљење Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, што није у складу са чланом 10. став (2) наведеног закона;
- није донесен програм развоја спорта, што није у складу са члановима 10 и 11. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број: 4/02, 66/03 и 73/08);
- аконтације на име трошкова службених путовања нису правдане у року од седам дана од дана завршетка службеног путовања, у складу са члановима 16. и 17. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10);
- избор лица појединачних чланова стручне комисије за технички преглед објеката није вршен на основу јавног конкурса, што није у складу са чланом 142. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске, број 40/13);
- приликом евидентирања пословних промјена и уноса трансакција у ГК примјена функционалне класификације није правилна, јер је додијељена позицијама имовине и обавеза које према члану 159. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16) није предмет разврставања по функционалној класификацији, што има за посљедицу да се салда имовине и обавеза исказана у ГК по функционалној класификацији, преносе као почетна стања из године у годину иако су затворена.

Попис имовине и обавеза није у потпуности извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза ("Службени гласник Републике Српске" број 45/16), јер:

- имовина и обавезе су пописане одвојено по организационим јединицама (одјелењима), а нису сачињени збирни прегледи/рекапитулације на нивоу Општине као правног лица;
- извјештаји о попису појединачних пописних комисија, као ни Централне не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, како је то прописано чланом 20. став (1) тачке 3) и 4) правилника, а
- одлука о начину расходовања неупотребљивих средстава није посебно донесена, већ су Одлуком Начелника Општине о усвајању пописа за 2017. годину верификоване вриједности утврђене у извјештајима о попису појединачних комисија, што није у складу са чланом 21. став (2) тачка 3) правилника.

Праћење и процјену система (мониторинг) за надгледање финансијског управљања и контроле, вршила је Интерна контрола именована 2015. године, са задатком да врши

интерну рачуноводствену и административну контролу пословања и да најмање два пута годишње сачини записник о утврђеном стању и исти достави начелнику Општине. У складу са Планом рада, у 2017. и почетком 2018. године, извршене су контроле код јавних субјеката и удружења грађана који се суфинансирају из буџета путем додјеле грантова и то: ЈУ „Спортска дворана“, ЈП Радио Нови Град, Општинске организације „Црвени крст“, као и различитих удружења: „Сара“, „Искра“, „Дар природе“, „Удружења слијепих и слабовидних“, „Црвени полумјесец“, „Мерхамет“, Спорски клуб „Младост“ Пољавице, те Територијалне ватрогасне јединице Нови Град. Сачињени су појединачни извјештаји, констатоване неправилности у провођењу интерних контрола и дате одговарајуће препоруке (укупно 70 препорука). Провјера провођења датих препорука није вршена.

Из извјештаја о обављеним интерним контролама може се закључити да су препознати неки од ризика и да је руководство информисано о њима.

Неправилности код додјеле грантова, потврђују и ревизијски налази, јер додјела значајног дијела бесповратних средстава, углавном није уређена, нису дефинисана правила планирања, критеријуми додјеле средстава и извјештавање, а за дефинисани дио, процедуре нису проведене.

Сходно наведеном успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је у потпуности обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Препоручује се начелнику Општине, да обезбиједи да се:

- **успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, интерни правилник усклади са измјенама регулативе и доносе акт о управљању ризицима;**
- **донесе стратегија развоја локалних путева и улица у насељу у складу са Законом о јавним путевима;**
- **донесе програм развоја спорта у складу са члановима 10. и 11. Закона о спорту, а**
- **аконтације на име трошкова службених путовања правдају у складу са члановима 16. и 17. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.**

4. Набавке

Планом јавних набавки Општине за 2017. годину, који је у току године континуирано допуњаван у смислу прилагођавања потребама и расположивим средствима (пет измјена и допуна) планиране су набавке радова, роба и услуга укупне вриједности 1.317.306 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, број 39/14).

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки у 2017. години, Општинска управа је покренула 103 поступака набавки који су окончани додјелом уговора укупне вриједности 1.080.170 КМ (без ПДВ-а) од чега:

- седам отвореним поступком са закљученим уговорима укупне вриједности од 488.028 КМ (за радове на изградњи водоводног система и реконструкцији саобраћајних објеката четири уговора у укупном износу од 283.372 КМ, један уговор за набавку опреме за производњу сира 52.840 КМ и остали за робе и услуге);
- четири преговарачким поступком без објављивања обавјештења о набавци у износу 13.192 КМ за додатне радове;
- 21 конкурентским захтјевом за достављање понуда у вриједности од 253.241 КМ;
- 63 директним споразумом у вриједности од 170.807 КМ и

- осам поступака за услуге у складу са одредбама Анекса II дио Б Закона, по Правилнику за неприоритетне услуге у вриједности од 154.902 КМ.

Прегледом обухваћених поступака јавних набавки који су проведени у току 2017. године нису утврђене неправилности у погледу провођења процедура прописаних Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 29.12.2016. године усвојила Буџет Општине за 2017. годину у износу од 9.668.732 КМ, а 30.11.2017. године Ребаланс буџета у износу од 10.736.441 КМ, којим је буџетски оквир повећан за 11% или за 906.860 КМ, највећим дијелом због кредитног задужења, пореских прихода, грантова и трансфера.

Ребалансом буџета је планирано финансирање активности Општине из: буџетских прихода у износу од 9.525.573 КМ, примитака за имовину у износу од 333.871 КМ, примитака од задуживања у износу од 200.000 КМ, осталих примитака у износу од 216.397 КМ и неутрошених намјенских средстава прибављених ранијих година у износу од 460.600 КМ (кредитна средства банке 247.664 КМ, бесповратна средства Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске 90.000 КМ, намјенска средства остварена по основу непореских прихода 97.273 КМ и остала неутрошена намјенска средства наплаћена у ранијем периоду 25.663 КМ).

Буџетски издаци су одобрени за: текуће расходе у износу од 8.564.276 КМ, трансфере између различитих јединица власти у износу од 38.131 КМ, издатке за нефинансијску имовину у износу од 1.065.594 КМ, издатке за отплату дугова у износу од 832.328 КМ, остале издатке у износу од 206.112 КМ и буџетску резерву у износу од 30.000 КМ.

Ребаланс буџета и плански документи које је Скупштина општине претходно донијела нису међусобно усаглашени, што има за посљедицу да одређени реализовани послови не прате програме и друге планске документе. Односе се на: програме коришћења прикупљених намјенских прихода, као и програме и планове којима је прописано трошење средстава нпр. План одржавања, заштите, реконструкције и изградње локалних и некатегорисаних путева и улица; Програм обављања комуналних дјелатности комуналне потрошње на јавним површинама; Правилник о подстицајима у пољопривреди на подручју општине у 2017. години итд.

Након доношења Ребаланса буџета, извршене су реалокације буџетских средстава укупне вриједности 294.540 КМ које су у складу са чланом 10. Одлуке о извршењу ребаланса буџета.

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се плански документи (програми и планови коришћења намјенских прихода и други програми којима је прописано трошење средстава) и буџет односно ребаланс буџета међусобно усклађују.

6. Финансијски извјештаји

У обрасцима финансијских извјештаја: Биланс успјеха, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за 2017. годину нису попуњене колоне које се односе на претходну годину што није у складу са члановима 18, 19, 40, 43. и 44. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17). Одступање у примјени одредби Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника које се односи на исказивање упоредних података о приходима, расходима, примицима и издацима за претходну годину је посљедица примјене новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике којим су измијењени структура и садржај појединих позиција (прихода, расхода, примитака и издатака). Због тих промјена и због увођења нових позиција које

нису биле садржане у ранијем контом плану, ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину није вршено (члан 125. став 3. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике).

Према одредбама члана 27. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, годишњи финансијски извјештаји за јединице локалне самоуправе имају карактер финансијских извјештаја у смислу одредби и захтјева Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (MPC JC), тако да неисказивање упоредних података за претходну годину у билансу успјеха и периодичним извјештајима о извршењу буџета за ревидирану годину представља одступање од одредби MPC JC 1- Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15, 23 и 53 - 58).

Уз обрасце годишњих финансијских извјештаја буџетски корисници су дужни да, поред осталог, сачине и писано образложење уз посебан осврт на узроке значајних разлика у односу на план и претходну годину и било каква друга кретања финансијских показатеља, у складу са чланом 46. став 5. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC JC - 1 Презентација финансијских извјештаја, што је Општина учинила.

У консолидоване финансијске извјештаје Општине за 2017. годину нису укључени финансијски извјештаји Јавне установе Градски спортски центар „Спортска дворана“ (пријављене у Регистру буџетских корисника Општине), чији су финансијски извјештаји требали бити саставни дио консолидованих финансијских извјештаја Општине, у складу са чланом 49. ставови (2) и (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC JC - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји (параграф 15).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се у консолидоване финансијске извјештаје Општине укључе финансијски извјештаји контролисаних буџетских корисника у складу са одредбама члана 49. ставови (2) и (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC JC - 6 Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји (параграф 15).

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Буџетски издаци за 2017. годину у обрасцу ПИБ на буџетском фонду 01 су исказани у износу од 10.158.540 КМ, што је за 5% или за 577.901 КМ ниже у односу на ребаланс буџета.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фонду 03 - фонд грантова и фонду 05 - фонд за посебне пројекте.

На фонду (03), буџетска средства су исказана по основу грантова у износу од 3.800 КМ, а буџетски издаци по основу текућих расхода у износу од 300 КМ.

Буџетска средства на фонду (05) су исказана у износу од 662.280 КМ (трансфери 109.541 КМ и примици по основу задуживања 552.739 КМ), а буџетски издаци у износу од 637.563 КМ (издаци за нефинансијску имовину).

На фонду 05 извршење је исказано по основу посебних пројеката који су финансирани намјенским средствима и то:

- кредитним и грант средствима Европске инвестиционе банке (EIB) у оквиру реализације „Пројекта реконструкције и проширења водоводне и канализационе мреже на територији општине Нови Град“ (у даљем тексту: Пројекат водовод). Активност на његовој реализацији су започете 2011. године;
- кредитним средствима Свјетске банке – Међународне асоцијације за развој (IDA) уговореним по „Хитном пројекту опоравка од поплава“, усмјерених за санацију инфраструктуре оштећене услед поплава (Уговор за реализацију пројекта потписан је 2015. године, када су и започете активности на реализацији) и

- средствима Свјетске банке за реализацију „Пројекта енергетске ефикасности“, који проводи Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске (избор извођача радова спроводи по процедурама Свјетске банке). Меморандум о регулисању односа између Општине и Министарства, потписан је у току 2016. године, као и Уговор са извођачем радова за реконструкцију објекта Средњошколског Центра „Ђуро Радмановић“. Ситуације по овом пројекту су испостављене у току 2016. и 2017. године, као и плаћања извођачу радова.

Одобрена средства се не дозначавају на рачун Општине, већ Министарство финансија Републике Српске током периода извођења радова, повлачи одобрена кредитна/грант средства у трансшама и врши плаћање обавеза на рачун добављача/извођача радова. Након извршеног плаћања надлежно Министарство писмено обавјештава Општину. Књижење ових пословних промјена је извршено у складу са инструкцијама Министарства финансија Републике Српске.

Извјештај о извршењу буџета Општине за 2017. годину Скупштина општине је усвојила 28.05.2018. године.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици за 2017. годину у ПИФ-у су исказани у износу од 10.556.906 КМ, што са намјенским средствима прикупљеним ранијих година а утрошеним у 2017. години у износу од 387.204 КМ - чини укупна буџетска средства за 2017. годину у износу од 10.944.110 КМ. На буџетски фонд 01 односи се износ од 10.278.030 КМ, а разлика од 666.080 КМ на остале фондове.

Намјенска средства обезбијеђена ранијих година су у 2017. години извршена у висини од 84% у односу на ребалансом планиране од 460.600 КМ.

У обрасцима ПИБ и ПИФ исказана су на позицији - расподјела суфицита из претходног периода, што је у складу са инструкцијама Министарства финансија Републике Српске, јер у табелама поменутих образаца није предвиђена позиција за исказивање коришћења неутрошених намјенских средстава из претходног периода. Чине их: дио кредитних средстава дозначених у 2016. години за капиталне пројекте (199.826 КМ), бесповратна средства Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске (84.964 КМ), средства намјенских непореских прихода (78.567 КМ - накнада за шуме, воде, минералне сировине) и друга намјенска средства (23.847 КМ).

Кредитна средства из 2016. године су дозначена у складу са Одлуком о кредитном задужењу код банке коју је Скупштина општине донијела 24.03.2016. године на износ од 205.000 КМ (уз обезбјеђену сагласност Министарства финансија Републике Српске) за финансирање изградње канализационе мреже у насељу Сводна. Са извођачем радова „Инстел“ д.о.о. Бијељина, уговор је закључен 21.06.2017. године на износ од 199.826 КМ. Радови су започети, али нису завршени у 2017. години, па је по овом основу извршено резервисање расположивих средстава на позицији издатака планираној по ребалансу буџета (радови су окончани крајем јула 2018. године).

Министарство за избјеглице и расељена лица Републике Српске је 29.12.2016. године са Општином закључило три уговора на име суфинансирања пројеката: „Изградња водовода Мала Новска Рујишка“ у износу од 50.000 КМ, „Реконструкција пута у насељу Благај Јапра према Порићима“ у износу од 23.000 КМ и „Реконструкција пута у насељу Масловаре“ у износу од 17.000 КМ - што је реализовано у 2017. години.

Неутрошена средства из претходног периода остварена по основу намјенских непореских прихода (накнада за шуме, воде, минералне сировине) су реализована у износу планираних (објашњење у наставку под тачком 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.1.1. Буџетски приходи

Буџетске приходе по свим фондовима у износу од 9.539.223 КМ чине: порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери јединицама локалне самоуправе.

Порески приходи су остварени у износу од 7.433.850 КМ, што је за 1% ниже од ребалансом планираних. У структури истих највеће учешће од 83% имају приходи од индиректних пореза (6.180.748 КМ), затим приходи од пореза на лична примања (740.415 КМ), те приходи од пореза на имовину (506.929 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 1.329.324 КМ, што је за 2% ниже у односу на ребалансом планиране. Остварени и по основу: закупа имовине (79.335 КМ), накнада које плаћају инвеститори изградње објеката на име ренте и трошкова уређења грађевинског земљишта (97.116 КМ), накнада за коришћење шума (220.698 КМ од чега се на накнаде за шуме у приватној својини односи 36.866 КМ), накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта (9.619 КМ), административних такси (118.030 КМ), комуналних такси (376.149 КМ), накнада за коришћење минералних сировина (52.024 КМ), накнада за воде (72.491 КМ), средстава за финансирање заштите од пожара (41.714 КМ), властитих прихода буџетских корисника 169.618 КМ (од чега је 101.150 КМ по основу смјештаја дјеце у Дјечијем вртићу) и осталих прихода (92.530 КМ).

Буџет Општине по основу изворних прихода није свеобухватан, јер нису створене претпоставке за наплату прихода по основу комуналне накнаде, због тога што није донесен интерни акт којим би била прописана обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње, што није у складу са чланом 22. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/11 и 100/17).

Скупштина општине је усвојила програме о утрошку и извјештаје о реализацији намјенских средстава остварених по основу накнада за: шуме, воде, промјену намјене пољопривредног земљишта и коришћење минералних сировина. Програми о утрошку намјенских средстава и ребаланс буџета нису међусобно усклађени, јер је ребалансом предвиђено коришћење неутрошених намјенских средстава из претходног периода, а програми и извјештаји о реализацији истих, који су презентовани Скупштини општине садрже само коришћење средстава наплаћених у току 2017. године.

Одјељење за финансије је успоставило одговарајућу помоћну евиденцију и прати намјенско коришћење средстава у складу са расположивим средствима и ребалансом.

Средства од накнада за коришћење шума су утрошена за изградњу, реконструкцију и одржавање путева у руралним подручјима општине у износу од 178.214 КМ (од чега се на средства из 2016. године односи 27.421 КМ), а програмом (за који је прибављена сагласност Министарстава пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске) планирана су у износу од 132.700 КМ.

Средства прикупљена по основу накнада за обављање послова у шумама у приватној својини су утрошена за израду Шумско привредне основе за приватне шуме на подручју општине у износу од 48.508 КМ (од чега се на средства прикупљена ранијих година односи 37.140 КМ).

Програмом утрошка намјенских средстава по основу посебних водних накнада (за који је обезбијеђена сагласност ЈУ „Воде Српске“) планирано је финансирање у износу од 68.337 КМ, а реализовано је 55.897 КМ (од чега се на средства из 2016. године односи 9.379 КМ) у складу са Програмом (салдо неутрошених средстава исказан је на посебном жиро рачуну отвореном за ову намјену).

Програмом утрошка средстава од накнада за коришћење минералних сировина планиран је износ од 130.000 КМ, за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката и одржавање, уређење и опремање јавних зелених и рекреационих површина, а реализовано је 46.651 КМ (од чега се на средства из 2016. године односи 4.627 КМ) за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката.

Средства остварена по основу накнада за финансирање заштите од пожара нису утрошена и исказана су на банковном рачуну. Коришћење неутрошених средстава из

2016. и 2017. године од 60.575 КМ, предвиђено је Планом техничког опремања Територијалне ватрогасне јединице Општине за 2018. годину.

Такође, средства остварена по основу накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта нису утрошена и исказана су на банковном рачуну.

Грантови су исказани у износу од 156.950 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 153.150 КМ по основу намјенских средстава примљених од: Федералног министарства расељених лица и избјеглица за изградњу инфраструктурних објеката у повратничким насељима (150.000 КМ) и других донатора (3.150 КМ).

Трансфери јединицама локалне самоуправе су исказани у износу од 619.099 КМ - на фонду 01 у износу од 509.558 КМ и на фонду 05 у износу од 109.541 КМ.

На фонду 01 трансфери су одобрени од: Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу Закона о социјалној заштити (380.135 КМ), Фонда за развој и запошљавање Републике Српске ради реализације пројекта „Развијање капацитета за производњу традиционалног сира на подручју општине Нови Град“ (64.162 КМ), Предсједника Републике Српске за реконструкцију објекта Дјечијег вртића (35.000 КМ) и објекта Основне школе у Рујишкој (20.000 КМ) и од осталих јавних институција (10.261 КМ).

Трансфер на фонду 05 је исказан у износу који је исплаћен у 2017. години извођачу радова на реконструкцији објекта Средњошколског Центра „Ђуро Радмановић“ ради побољшања енергетске ефикасности (образложено под тачком 6.1.1. извјештаја).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се донесе интерни акт и пропише обавеза плаћања комуналне накнаде за коришћење објеката и уређаја заједничке комуналне потрошње у складу са чланом 22. Закона о комуналним дјелатностима.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 1.017.683 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 464.944 КМ, а на фонду 05 у износу од 552.739 КМ. Чине их примици: за нефинансијску имовину (66.507 КМ), од финансијске имовине (166 КМ), од задуживања (752.739 КМ) и остали примици (198.271 КМ).

Примици за нефинансијску имовину су наплаћени углавном по основу продаје земљишта у износу од 66.107 КМ. Извршење је за 80% ниже у односу на ребалансом планирана средства од 333.705 КМ, због тога што није реализована продаја дијела стамбено-пословног објекта.

Примици од задуживања су исказани по основу примљених кредитних средстава и то:

- на фонду 01 по задужењу Општине код „Raiffeisen Bank“ у износу од 200.000 КМ. Скупштина општине је 28.07.2017. године донијела Одлуку о кредитном задужењу Општине (на које је Министарство финансија Републике Српске дало сагласност) којом је дефинисала да ће се средства користити за финансирање пројекта: побољшање енергетске ефикасности на објекту Дјечијег вртића, изградњу водоводног систем у насељима Шклобучари и Мала Новска Рујишка и изградњу пјешачке стазе у улици Петра Кочића.
- на фонду 05 у износу од 552.739 КМ по кредитима које је Влада Републике Српске репласирала Општини у току 2017. године и то од: Европске инвестиционе банке (ЕИВ) по Пројекту водовод у износу од 346.302 КМ и Свјетске банке (ИДА) по Хитном пројекту опоравка од поплава у износу од 206.437 КМ за санацију инфраструктурних објеката оштећених усљед поплава (тачка 6.1.1. Извјештаја).

Остали примици су исказани за примитке по основу: ПДВ-а у износу од 170.990 КМ (поврат ПДВ-а по Пројекту водовода и канализације 123.791 КМ и излазног ПДВ-а који са наплаћује по основу издавања у закуп имовине 47.199 КМ), накнаде плата који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 23.210 КМ (за

породиљско одсуство и за вријеме боловања) и по основу примљених аванса у износу од 4.071 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани по свим фондовима (у ПИФ-у) у износу од 10.796.403 КМ, од чега на општем буџетском фонду 01 у износу од 10.158.540 КМ, на фонду 03 - фонд грантова у износу од 300 КМ и на фонду 05 - фонд за посебне пројекте у износу од 637.563 КМ. Чине их: буџетски расходи од 8.266.156 КМ и издаци од 2.530.247 КМ.

Исказана прекорачења позиција расхода и издатака у односу на планиране ребалансом буџета, оправдана су одлукама о реалокацији средстава.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани по основу буџетских расхода које чине: текући расходи у износу од 8.224.435 КМ и трансфера између и унутар јединица власти у износу од 41.721 КМ. Укупно извршење буџетских расхода у односу на ребаланс буџета је 96%.

Текући расходи су исказани по основу: расхода за лична примања запослених (3.959.577 КМ), расхода по основу коришћења роба и услуга (1.745.448 КМ), расхода финансирања (263.815 КМ), субвенција (571.703 КМ), грантова (569.015 КМ), дознака на име социјалних давања (1.045.878 КМ), расхода по судским рјешењима (3.550 КМ) и других финансијских трошкова и трансакција између јединица власти (65.449 КМ).

Расходи за лична примања запослених су за 1% нижи од предвиђених ребалансом буџета, а односе се на расходе за: бруто плате запослених (2.938.018 КМ); бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (898.273 КМ које највећим дијелом чине: топли оброк 350.788 КМ, превоз на посао и са посла 142.977 КМ, дневнице за службена путовања 18.892 КМ, регрес за годишњи одмор 83.345 КМ и порез и доприноси на накнаде 181.478 КМ); накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (88.722 КМ), те отпремнине и једнократне помоћи (39.564 КМ).

Обрачун плата и других личних примања запослених у Општинској управи није у складу са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/17), јер су примијењени интерни акти из 2014. године - Појединачни колективни уговор за запослене у Општинској управи и Правилник о увећању основне плате службеника и осталих запослених, донесени на основу прописа, који су престали да важе у складу са доношењем Закона о раду из 2016. године. Неусклађености код обрачуна истих су по основу: висине коефицијената за обрачун плате, увећања основне плате, висине накнаде и помоћи запосленом.

Препоручује се начелнику Општине, да обезбиједи, да се интерни акти којима се дефинишу плате и друга лична примања запослених донесу и ускладе са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга исказани су у износу од 253.206 КМ, што је за 11% ниже у односу на ребаланс буџета. Чине их расходи по основу: утрошка енергије (126.967 КМ), комуналних услуга (44.440 КМ), коришћења фиксних телефона (43.366 КМ), коришћења мобилних телефона (5.962 КМ), коришћења интернета (2.119 КМ), поштанских услуга (20.146 КМ) и осталих услуга (10.206 КМ).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 201.979 КМ, што је за 6% ниже у односу на ребаланс буџета. Исказани су по основу расхода за одржавање: зграда (37.213 КМ), објеката друмског саобраћаја (141.061 КМ), опреме (19.152 КМ) и остале имовине (4.553 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 54.032 КМ, што је за 9% ниже у односу на ребаланс буџета. Односе се на расходе по основу службених путовања (22.269 КМ) и на расходе по основу утрошка горива (31.763 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 164.067 КМ, што је за 15% више у односу на ребаланс буџета. Исказани су по основу расхода за услуге: финансијског посредовања (4.859 КМ); осигурања имовине и запослених (13.929 КМ); посредовања и медија (28.330 КМ); правне и административне услуге (10.355 КМ); компјутерске (8.939 КМ), израде елабората (48.508 КМ), наплата и контрола паркинга (31.733 КМ) и других услуга (17.414 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине су исказани у износу од 362.117 КМ што је за 3% више у односу на ребаланс буџета. Односе се на расходе по основу: утрошка електричне енергије за јавну расвјету (152.418 КМ), чишћења и одржавања јавних површина (122.011 КМ), услуга зимске службе (41.155 КМ) и текућег одржавања и функционисања основних водопривредних објеката - црпних станица (46.533 КМ).

Остали неklasификовани расходи су исказани у износу од 590.655 КМ. Извршење је за 10% ниже у односу на ребаланс буџета. Чине их расходи за: стручно усавршавање запослених (9.594 КМ); бруто накнаде ван радног односа (375.467 КМ); репрезентацију (129.804 КМ по основу: угоститељских услуга и интерне репрезентације 34.198 КМ, обиљежавања манифестација Општине 86.895 КМ, поклона 5.891 КМ и других основа 2.820 КМ); порезе, доприносе и непореске накнаде на терет послодавца (28.350 КМ) и остале расходе (47.440 КМ).

Расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа чине накнаде: скупштинским одборницима (180.391 КМ), члановима скупштинских комисија и радних група (55.943 КМ), члановима управних и надзорних одбора (7.794 КМ), по уговору о дјелу (83.546 КМ), за привремене и повремене послове (4.381 КМ), волонтерима (38.613 КМ) и остале накнаде (4.799 КМ).

Расходе финансирања и друге финансијске трошкове у укупном износу од 329.264 КМ чине расходи по основу камата на: обвезнице (103.891 КМ), кредите примљене од банка (159.269 КМ), кредите репласиране Општини од Владе Републике Српске (65.449 КМ) и друге расходе (655 КМ).

Субвенције су исказане у износу од 571.703 КМ што је за 2% ниже у односу на ребаланс буџета. Односе се на средства одобрена: за подстицај пољопривредној производњи у износу од 160.952 КМ и за финансирање јавних субјеката у износу од 410.751 КМ (ЈП Радио Нови Град 168.300 КМ, ЈУ ГСЦ Спортска дворана Нови Град 152.361 КМ и ЈУ Дом здравља 90.090 КМ).

Субвенције су прецијењене по основу финансирања наведених јавних субјеката за 410.751 КМ (што је последица погрешне класификације приликом планирања буџета), јер се односе на финансирање плата и материјалних трошкова крајњих потрошача, због чега суштински немају карактер субвенција како је прописано чланом 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Субвенције се дозначавају искључиво произвођачима учинака и имају за циљ да утичу на обим производње, цијену или надокнаду произвођачу по другом основу.

Грантови су исказани у износу од 569.015 КМ, што је за 17% ниже у односу на ребаланс буџета. Најзначајнији по износу средстава су грантови одобрени:

- спортским клубовима и удружењима у износу од 258.371 КМ;
- удружењима бораца, хуманитарним организацијама и различитим невладиним организацијама и удружењима грађана у износу од 226.426 КМ: Борачкој организацији (67.320 КМ), Црвеном крсту (44.550 КМ), Организацији породица погинулих и несталих бораца (22.274 КМ), Удружењу ратних војних инвалида (18.018

КМ), Удружењу дјеце и омладине са посебним потребама „Искра“ (33.755 КМ); Удружењу четворо и више дјеце „Сара“ (7.920 КМ) и осталим различитим удружењима (32.589 КМ) - средства су одобрена подносиоцима захтјева, а интерним актима критеријуми нису дефинисани;

- политичким партијама у износу од 17.492 КМ и
- појединцима у виду помоћи у укупном износу од 32.380 КМ (углавном по основу лијечења) правдани на име коришћења средстава буџетске резерве, без дефинисаних правила за овај вид помоћи.

Додјела средстава гранта за спорт није извршена у складу са Правилником о финансирању спорта и физичке културе општине Нови Град. Начелник Општине је 10.01.2017. године донио Рјешење о именовању Комисије за расподјелу средстава спортском клубовима на подручју ове општине која ће извршити расподјелу у складу са правилником. Међутим, исти није био основ за расподјелу средстава за ове намјене, јер комисија није извршила бодовање и рангирање према критеријумима из правилника, већ су у записнику наведени само корисници којима су средства одобрена и износ средстава.

Препоручује се начелнику Општине, да обезбиједи, да се: дефинишу правила и критеријуми за додјелу грант средстава, прецизније дефинишу корисници који се могу суфинансирати, те планирање, одобравање и контрола врши у складу са тим.

Дознаке на име социјалне заштите су исказане у износу од 1.045.878 КМ, а односе се на дознаке које одобрава и исплаћује Центар за социјални рад по основу права утврђених Законом о социјалној заштити у износу од 846.663 КМ и на текуће дознаке грађанима које је начелник Општине одобрио у складу са интерним правилницима и одлукама у износу од 199.215 КМ (стипендије 71.600 КМ, субвенционирање превоза ученика основних и средњих школа 48.882 КМ, текуће помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата 47.267 КМ, помоћи пензионерима 17.910 КМ, помоћи за стамбено збрињавање социјално угрожених лица 7.500 КМ и друге помоћи 6.056 КМ).

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани по свим фондовима у износу од 2.530.247 КМ, по основу: издатака за нефинансијску имовину (1.343.783 КМ), издатака за отплату дугова (831.149 КМ) и осталих издатака (355.315 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани за: изградњу и инвестиционо одржавање зграда и објеката (1.191.680 КМ), набавку и одржавање опреме (139.978 КМ) и залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће (12.125 КМ) и то:

- на буџетском фонду 01 у износу од 706.220 КМ (од чега је за износ од 261.915 КМ извршено резервисање расположивих средстава). Извршење је за 34% (или за 359.374 КМ) ниже од планираних по ребалансу (од 1.065.594 КМ), због тога што није реализован дио планираних пројеката чија реализација се проводи у 2018. годину и
- на фонду 05 у износу од 637.563 КМ, што је вриједност инвестиције која се финансира из кредита Европске инвестиционе банке и Свјетске банке.

Резервисање расположивих средстава на ставкама планираним у буџету, извршено је по основу: изградње водоводне и канализационе инфраструктуре (213.295 КМ), реконструкције пута у насељу Благај Јапра према Порићима (18.153 КМ), израду пројектне документације (13.642 КМ) и изградњу пјешачке стазе у улици Петра Кочића (16.825 КМ). Радови по овим уговорима се изводе у 2018. години.

Издаци за изградњу, реконструкцију и прибављање зграда и објеката се односе на:

- изградњу водоводне и канализационе инфраструктуре у износу од 713.005 КМ. Инвестиција је финансирана: кредитним средствима НЛБ банке дозначених 2016.

године (199.826 КМ) и Европске инвестиционе банке (364.407 КМ), бесповратним средствима Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске (50.000 КМ), а разлика властитим средствима (98.772 КМ);

- изградњу и реконструкцију саобраћајних објеката (путева, улица, мостова итд.) у износу од 300.900 КМ (од чега се 199.854 КМ финансира из кредитних средстава Свјетске банке по „Хитном пројекту опоравка од поплава“);
- реконструкцију објекта Средњошколског центра „Ђуро Радмановић“ (73.301 КМ), за дио финансиран бесповратним средствима по Пројекту енергетске ефикасности и
- осталих објеката (104.474 КМ).

Издаци за набавку и одржавање опреме су извршени у висини од 65% у односу на ребалансом планиране од 214.532 КМ, а односе се на: набавку и инсталацију опреме за производњу сира - додијелене пољопривредним произвођачима на коришћење (59.743 КМ); набавку ватрогасне опреме (31.066 КМ), канцеларијске, рачунарске и друге опреме (49.169 КМ).

Издаци за отплату дугова се односе на:

- отплату главнице по обвезницама у износу од 135.490 КМ према фондовима којима управља Инвестиционо развојна банка Републике Српске (Акцијском фонду Републике Српске и Фонду за реституцију Републике Српске по 67.745 КМ) и
- отплату главнице по зајмовима у износу од 695.659 КМ према: банкама (476.988 КМ); извођачу радова „Приједорпутиви“ за изградњу водовода (147.588 КМ), Влади Републике Српске - Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (71.083 КМ) по кредитима које је Општина искористила по пројекту „Изградња система водоснабдијевања општине“.

Остали издаци су исказани по основу: датих неоправданих аванса од 146.010 КМ, исплаћених субвенција у пољопривредној производњи одобрених у току 2016. године које нису биле евидентирани од 51.342 КМ; накнаде плата које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања од 62.078 КМ (за породилско одсуство 34.833 КМ и за вријеме боловања 27.245 КМ), ПДВ-а од 95.796 КМ (улазног ПДВ-а по пројекту ЕИВ који се плаћа добављачима 51.671 КМ и излазног ПДВ-а који се плаћа по основу издавања у закуп имовине 44.125 КМ) и остали издаци (89 КМ).

Аванси су исплаћени по основу учешћа Општине у складу са споразумима о суфинансирању пројеката и то:

- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске – Јединици за координацију пројеката (у даљем тексту: АРСУ) у износу од 71.985 КМ за пројекат „Изградња система водоснабдијевања општине Нови Град“ (за водовод Шклобучари 50.791 КМ и водовод Мала Новска Рујишка 21.194 КМ) - што је 20% учешће Општине у пројекту. Пројекат реализује АРСУ (закључује уговор за извођење радова, врши плаћање извођачу итд.) из кредита добијеног од Међународног фонда за развој пољопривреде на име санације и изградње руралне инфраструктуре. Укупна вриједност пројекта је процијењена на износ од 313.633 КМ за изградњу водовода Шклобучари, а на износ од 130.869 КМ за изградњу водовода Мала Новска Рујишка. У складу са споразумом Општина је у обавези да обезбиједи новчано учешће од 20% од вриједности уговора (без ПДВ-а), пројектовање и надзор. Након завршетка радова, објекат ће бити преузет од стране Општине;
- UNDP-у по Споразуму од 03.11.2017. године потписаним између Развојног програма Уједињених нација (у даљем тексту: UNDP) и Општине на укупан износ од 112.733 КМ (за пројекат „Енергетска ефикасност у образовним установама – Дјечији вртић“ од 104.733 КМ и пројекта „Е-општина“ од 8.000 КМ који има за циљ да модернизује рад у сегменту административног пословања). Од стране UNDP-а за извршене радове на објекту Дјечијег вртића, од уплаћеног аванса, правдано је 38.708 КМ, а разлика од 74.025 КМ није правдана и исказана је на позицији датих аванса.

6.1.3. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању је исказана у ПИБ-у на фонду 01 у износу од 119.490 КМ - што представља разлику између исказаних буџетских средстава од 10.278.030 КМ и буџетских издатака од 10.158.540 КМ, а у ПИФ-у је већа за 28.217 КМ (због различитог периода признавања издатака извршених радова по ситуацији и плаћања).

6.2. Биланс успјеха

Приходи и расходи исказани у билансу успјеха, у односу на укупне буџетске приходе и расходе који се исказују у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ а који су објашњени под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. овог извјештаја) су већи за приходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 10.181.787 КМ по основу буџетских прихода који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ) у износу од 9.539.223 КМ (објашњени под тачком 6.1.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 642.564 КМ.

Приходи обрачунског карактера су исказани по основу:

- усклађивања вриједности имовине пореских потраживања и других краткорочних потраживања по основу непореских прихода у износу од 213.286 КМ;
- помоћи у природи у износу од 188.369 КМ, а односе се на донације од: UNDP-а за реконструкцију објекта Дјечијег вртића ради побољшања енергетске ефикасности (59.745 КМ), Ватрогасног савеза Републике Српске донација ватрогасног возила (64.112 КМ), осталих донатора (16.494 КМ), као и укњижену имовину (јавна расвјета) која није била евидентирана (48.018 КМ);
- обрачунатих позитивних курсних разлика на обавезе у износу од 115.037 КМ, које чине курсне разлике по кредитима Свјетске банке који су одобрени и отплаћени у еквивалентном износу према америчком долару (USA) и специјалним правима вучења (SDR);
- преноса имовине у износу од 112.119 КМ (неамортизована вриједност грађевинских објеката Основне школе „Свети Сава“ у Рујишки - извршен пренос у власништво и евиденцију Општине) и
- осталих прихода обрачунског карактера у износу од 13.753 КМ.

6.2.2. Расходи

Расходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 11.208.406 КМ, а чине их буџетски расходи који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ) у износу од 8.266.156 КМ (објашњени под тачком 6.1.2.1. извјештаја) и расходи обрачунског карактера у износу од 2.942.250 КМ.

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу: амортизације нефинансијске имовине (2.448.483 КМ), усклађивања вриједности финансијске имовине (399.123 КМ), расходовања залиха грађевинског материјала (19.192 КМ), губитака од продаје нефинансијске имовине (8.158 КМ), неамортизоване вриједности откупљених станова борачких категорија становништва (40.875 КМ), набавне вриједности реализованих залиха ситног инвентара (12.125 КМ) и по другим основама (14.294 КМ).

Расходи амортизације су исказани по основу обрачунате амортизације за зграде и објекте, опрему, нематеријалну имовину и остала средства која се амортизују. Код обрачуна амортизације нису примјењене годишње амортизационе стопе из Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16), осим за средства набављена у току 2017. године.

Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине, исказани су по основу корекције краткорочних потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа и то по основу: усклађивања вриједности потраживања која се прате у помоћним евиденцијама Општинске управе (65.709 КМ) и потраживања из пореског књиговодства по извјештају Пореске управе Републике Српске о ненаплаћеним пореским потраживањима (333.414 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се код обрачуна амортизације за зграде и објекте, опрему, нематеријалну имовину и остала средства која се амортизују, примијене годишње амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за 2017. годину као разлика прихода и расхода, исказан је негативан финансијски резултат (губитак) текуће године у износу од 1.026.619 КМ.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива је на дан 31.12.2017. године исказана у износу од 151.725.889 КМ набавне вриједности, 37.113.854 КМ исправке вриједности и 114.612.035 КМ нето књиговодствене вриједности. Чине је финансијска имовина и нефинансијска имовина.

6.3.1.1. Финансијска имовина

Финансијска имовина је исказана у бруто износу од 8.644.584 КМ коју чине дугорочна финансијска имовина од 3.838.936 КМ (пласмани и потраживања) и краткорочна финансијска имовина бруто вриједности од 4.805.648 КМ (готовина, потраживања и краткорочна разграничења).

Готовина се односи на средства у благајни од 2.086 КМ и на банковним рачунима од 1.206.478 КМ (од чега су намјенска средства 797.410 КМ). Намјенска средства се односе на неутрошена средства по основу: кредитних средства за капиталне пројекте (332.100 КМ), грант средстава Федералног министарства расељених лица и избјеглица за изградњу инфраструктурних објеката у повратничким насељима (240.000 КМ), средстава за набавку опреме по пројекту „Развијање капацитета за производњу традиционалног сира“ који имплементира Фонд за развој и запошљавање Републике Српске (38.520 КМ), као и средстава на банковним рачунима посебних намјена по основу: накнада за коришћење шума (77.409 КМ), накнада за воде (53.185 КМ), средстава за финансирање заштите од пожара (53.669 КМ) и других намјенских средстава (2.527 КМ).

Потраживања су исказана у износу од 3.608.367 КМ, од чега се на дугорочна односи 378.439 КМ (по основу репрограмираних пореских потраживања према извјештају Пореске управе Републике Српске) а разлика на краткорочна потраживања.

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 3.229.928 КМ, од чега се 2.699.228 КМ односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана која су са становишта наплативости класификована у спорна потраживања и за које је у наведеном износу извршена корекција вриједности. Чине их:

- пореска потраживања (према извјештају Пореске управе) бруто вриједности од 2.668.158 КМ (од чега се 2.330.401 КМ односи на спорна потраживања),
- потраживања чија је наплата у надлежности Општине по основу непореских прихода, продаје имовине и других основа, бруто вриједности од 546.253 КМ (од чега се 361.506 КМ односи на спорна потраживања) и

- потраживања нижих буџетских корисника по основу прихода из њихове надлежности вриједности од 15.517 КМ (спорна 7.321 КМ).

Од исказаних потраживања чија је наплата у надлежности Општине највећи дио чине потраживања за непореске приходе од 247.925 КМ по основу: закупа имовине од 172.477 КМ (спорна 137.999 КМ), накнада за ренту и уређење грађевинског земљишта од 47.918 КМ (спорна 9.570 КМ), комуналних такси за коришћење простора на јавним површинама, истицање реклама од 9.540 КМ (спорна 560 КМ) и осталих прихода од 17.990 КМ (спорна 6.081 КМ).

Осим потраживања за непореске приходе, исказана су и спорна потраживања из њене надлежности по другим основама и то од: „Фабрике пелета“ д.о.о Нови Град (80.858 КМ) за продату машину за паковање и пелетирање производа по уговору закљученом 2013. године на одложено плаћање по којем није уговорено адекватно обезбјеђење потраживања и од ЈП „Путеви Републике Српске“ (126.438 КМ) за нереализовани дио Споразума о реализацији Одлуке Владе Републике Српске (из 2012. године, одобрено 300.000 КМ) о финансирању реконструкције локалног пута на подручју општине Нови Град. Од одобреног износа дио у вриједности од 223.562 КМ је реализован, а разлика није и води се у књиговодственој евиденцији Општине на позицији потраживања.

Према налазу ревизије, спорна потраживања су потцијењена за најмање 122.015 КМ, (као и корекција вриједности потраживања), јер није било евидентирано потраживање утврђено по Уговору о приступању дугу и преузимању извршења од 01.11.2011. године потписаном са ИГП „Уна“ а.д. Козарска Дубица, којим је дефинисано да ИГП „Уна“, врати Општини неоправдани аванс од 122.015 КМ (исплаћен за радове по Уговору – промјена намјене објекта војне касарне у услужно-смјештајни и спортско-рекреативни центар). Инвестиција је суфинансирана из економско-социјалне компоненте Развојног програма Републике Српске и аванс је извођачу дозначен од стране Министарства финансија у износу 200.000 КМ (радови извршени у вриједности од 77.984 КМ). Поврат средстава није извршен и покренут је судски спор. Основни суд у Приједору је 2013. године донио Рјешење о извршењу у корист Општине, које није извршено. Информације о овом судском спору су објелодањене у Напоменама уз финансијске извјештаје. Исправка грешке је извршена у 2018. години.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 172.647 КМ по основу: авансних уплата за прибављање нефинансијске имовине од 146.010 КМ (објашњења наведена под тачком 6.1.2.2. извјештаја), неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања која се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања од 8.369 КМ и разграничених прихода по основу ненаплаћених накнаде за шуме од 18.268 КМ (погрешно евидентираних на овој позицији, умјесто на позицији потраживања).

Краткорочна финансијска имовина из трансакција између јединица власти је исказана у износу од 194.509 КМ (од чега су спорна потраживања 68.269 КМ). Чине их потраживања по основу:

- рефундација за накнаду плата у износу од 84.747 КМ: из доприноса за здравствено осигурање 80.363 КМ (од чега су спорна потраживања 45.068 КМ), из доприноса за дјечију заштиту (3.055 КМ) и из доприноса за заштиту од незапослености (1.329 КМ);
- расподјеле јавних прихода на дан извјештавања (13.807 КМ);
- трансфера у износу од 63.894 КМ: од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за суфинансирање права из социјалне заштите која се реализују посредством Центра за социјални рад (38.230 КМ) и од Фонда за развој и запошљавање Републике Српске за суфинансирање пројекта „Развијање капацитета за производњу традиционалног сира на подручју општине Нови Град“ (25.664 КМ) и
- по другим основама у износу од 32.061 КМ (од чега су спорна 23.201 КМ).

Дугорочне пласмане чини акцијски капитал Општине у акционарским друштвима (иницијално признат у укупном износу од 3.962.539 КМ) кориговани додавањем капитала из њихових биланса стања примјеном процента учешћа капитала Општине у укупној вриједности капитала контролисаног ентитета, а у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

У складу с тим учешће Општине по основу власништва у акционарским друштвима са 31.12.2017. године износи 3.460.497 КМ: „Водовод и Канализација“ а.д. у износу од 2.642.502 КМ (учешће 65%) и „Комус“ а.д. у износу од 817.995 КМ (учешће 65%).

Исказана вриједност капитала указује на обезвређење учешћа Општине у капитала и то: „Водовод и Канализација“ а.д. за 106.817 КМ, а „Комус“ а.д. за 395.225 КМ.

6.3.1.2. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина је исказана у износу од 146.920.241 КМ набавне вриједности и 34.346.357 КМ исправке вриједности. Према рачунској класификацији је класификована на: нефинансијску имовину у текућим средствима и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Нефинансијска имовина у сталним средствима (произведена стална имовина, драгоцјености, непроизведена стална имовина, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и улагања на туђим некретнинама) је исказана у износу од 143.074.879 КМ набавне вриједности, 34.345.985 КМ исправке вриједности и 108.728.894 КМ нето књиговодствене вриједности.

У односу на претходни период вриједност нефинансијске сталне имовине је повећана по основу: изградње водовода и канализације (646.892 КМ), саобраћајних и других објеката инфраструктуре (837.477 КМ), објеката образовних институција (276.303 КМ), набавке ватрогасне опреме (98.316 КМ), набавке производно-услугне опреме, рачунарске и друге канцеларијске опреме (190.947 КМ) и остале имовине.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 86.224.789 КМ набавне вриједности, а чине је: зграде и објекти од 83.632.443 КМ (канцеларијски објекти и простори, стамбени објекти, објекти образовних институција, спортско рекреативни објекти, путеви и мостови, јавна расвјета, водоводи и канализација и други објекти); опрема 2.397.087 КМ (аутомобили, ватрогасна возила, канцеларијска опрема, опрема образовних институција и друга опрема) и нематеријална произведена имовина 195.259 КМ (регулациони, просторни и други планови). Амортизована вриједност наведене имовине исказана је у износу од 34.323.869 КМ, па њена неотписана вриједност износи 51.900.920 КМ.

Непроизведена стална имовина исказана је у износу од 56.306.752 КМ набавне вриједности, а чине је земљиште вриједности од 56.284.941 КМ и нематеријална непроизведена имовина (лиценце за рачунарске програме) набавне вриједности и исправке вриједности од 21.811 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 385.044 КМ по основу улагања у изградњу: водовода и канализације (311.500 КМ), стамбених објеката (8.302 КМ), саобраћајних објеката (8.105 КМ) и остале имовине (57.137 КМ).

6.3.2. Пасива

Пословна пасива је на дан 31.12.2017. године исказана у износу од 114.612.035 КМ а чине је: обавезе (краткорочне и дугорочне) у износу од 11.974.089 КМ и властити извори у износу од 102.637.946 КМ.

Према рачунској класификацији су класификоване на краткорочне у износу од 2.424.030 КМ и на дугорочне обавезе у износу од 9.550.059 КМ (по основу емитованих обвезница, примљених зајмова и репрограмираних обавеза).

6.3.2.1. Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе су исказане по основу:

- доспјелих за плаћање на дан биланса у износу од 1.371.891 КМ и то обавеза: за лична примања запослених (365.735 КМ), из пословања (815.636 КМ), за субвенције (60.691 КМ), за грантове (63.386 КМ), за дознаке на име социјалне заштите које исплаћује Центар за социјални рад (56.945 КМ), осталих обавеза (9.228 КМ) и
- обавеза које доспијевају на наплату у току 2018. године у износу од 1.052.139 КМ (финансијске обавезе по основу дијела главнице дугорочних обавеза и краткорочна разграничења).

Од краткорочних обавеза доспјелих за плаћање на дан биланса, у периоду 01.01 - 28.02.2018. године измирено је 814.198 КМ и то обавезе: за бруто плате и бруто накнаде запослених (365.735 КМ), према добављачима (329.922 КМ), за грантове (74.029 КМ) и остале обавезе (44.512 КМ).

Обавезе из пословања су исказане по основу обавеза: према добављачима (604.932 КМ), према физичким лицима (202.090 КМ) и осталих обавеза 8.614 (КМ).

На позицији обавеза према физичким лицима, погрешно су класификоване: обавезе за неисплаћене подстицаје пољопривредницима од 148.129 КМ умјесто на позицији обавеза за субвенције, као и обавезе по основу капиталних помоћи грађанима за рјешавање стамбених питања од 22.500 КМ, умјесто на позицији обавеза за дознаке на име социјалне заштите. Исправка грешке је извршена у 2018. години.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 51.045 КМ, по основу неисплаћених ретенција (задржан неплаћен износ фактуре док тече гарантни рок по уговору) према извођачима радова по пројектима које финансира Свјетска банка (IDA) из кредита по „Хитном пројекту опоравка од поплава“.

6.3.2.2. Финансијске обавезе

На финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) односи се 10.396.929 КМ, што представља обавезе у износу главнице (без камата) по: хартијама од вриједности, зајмовима примљеним од банка, по зајму од добављача и зајмовима репласираним од Владе Републике Српске које су исказане на позицијама обавеза из трансакција између јединица власти.

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 1.001.093 КМ по основу дијела главнице дугорочних обавеза које доспијевају на наплату у 2018. години по: обвезницама (144.091 КМ), кредитима према банкама (630.193 КМ), кредиту према добављачу „Приједорпутеви“ а.д. Приједор (157.478 КМ) и кредитима према Влади Републике Српске - Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (69.331 КМ).

Дугорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 9.395.836 КМ, а односе се на обавезе по основу хартија од вриједности (обвезница) и обавезе по зајмовима примљеним од: банака, Владе Републике Српске и добављача.

Дугорочне обавезе по основу хартија од вриједности (1.416.026 КМ) су исказане по основу недоспјеле главнице обвезница емитованих 2011. године у износу од 2.000.000 КМ (период отплате 2011 - 2026. година уз годишњу каматну стопу од 6,25%). Купци обвезница су били фондови којим управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (Акцијски фонд и Фонд за реституцију) по 1.000.000 КМ.

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака (1.574.110 КМ) исказане су у износу главнице по кредитима које доспијевају у периоду дужем од годину дана и то:

- 53.803 КМ према Новој банци а.д. Бања Лука. Кредит је одобрен 2009. године у износу од 500.000 КМ (период отплате 2009-2019. година);
- 755.660 КМ према НЛБ банци а.д. Бања Лука по четири кредита одобрена: 2010. године у износу од 1.300.000 КМ из средстава Инвестиционо-развојне банке

Републике Српске (период отплате 2010-2020.), 2014. године у износу од 597.140 КМ (период отплате 2014-2024.), 2015. године у износу од 212.500 КМ (период отплате 2015-2020.) и 2016. године у износу од 205.000 КМ (период отплате 2017-2019.) и - 764.647 КМ према „Raiffeisen bank“. Кредит је одобрен 2015. године у износу од 984.200 КМ (период отплате 2016-2026. година);

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од добављача (707.815 КМ) су исказане у износу главнице по уговору о кредиту који је одобрен од извођача радова „Приједорпутеви“ а.д. Приједор за извршене радове на изградњи водовода. Уговор је закључен 2007. године на износ главнице од 1.999.981 КМ (период отплате 2007-2022. година).

Дугорочне обавезе према Влади Републике Српске (5.697.885 КМ) су исказане по основу зајмова које је Општина искористила по „Пројекту водовод“ и по „Хитном пројекту опоравка од поплава“.

По Пројекту водовод, дугорочне обавезе за недоспјелу главницу кредита су исказане:

- у износу од 4.400.617 КМ по основу кредита Европске инвестиционе банке - ЕИВ. Влада Републике Српске - Министарство финансија је 05.01.2012. године са Општином закључила Уговор о преносу кредитних средстава ЕИВ на износ од 2.250.000 ЕУР-а што је 4.400.617 КМ. Кредитна средства су повучена у траншама (у периоду 2012.-2016. година), а Општина је у обавези да измири кредит до 2039. године;
- у износу од 195.546 КМ по основу два кредита одобрена по уговорима закљученим са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и то: 2014. године у износу од 240.000 КМ (период отплате 2014-2026. година) и 2015. године у износу од 50.000 КМ (период отплате 2016-2022. година) и
- у износу од 492.381 КМ по основу недоспјеле главнице намјенског кредита Свјетске банке који је Општина искористила у износу од 452.887 USD, а у обавези је да измири кредит до 2030. године (према ануитетном плану годишња отплата износи 25.160 USD - кредит је бескаматни).

По „Хитном пројекту опоравка од поплава“ дугорочне обавезе за недоспјелу главницу кредита су исказане у износу од 609.341 КМ (или 262.366 SDR колико је повучено средстава из кредита Свјетске банке) за финансирање санације и реконструкције локалне инфраструктуре оштећене услед поплава. Министарство финансија Републике Српске је 24.08.2015. године са Општином закључило Уговор о под-кредиту који је анексима допуњаван у смислу прилагођавања расположивим средствима (три измјене и допуне) на износ од 452.887 SDR што износи 1.146.821 КМ (по курсу 31.12.2017. године). По овом кредиту, дио средстава од 232.424 SDR није повучен (што је евидентирано у ванбилансној евиденцији у износу од 537.480 КМ). Кредит је одобрен под истим условима под којима је Свјетска банка ставила на располагање Републици Српској (валута SDR, рок отплате до 25 година, каматна стопа 1,25% годишње). Општина је у обавези да кредит измири у периоду 2019-2039. година.

6.3.2.3. Остале дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе су исказане у износу од 154.223 КМ и односе се на репрограмиране обавезе по основу дуга за утрошену електричну енергију на јавним површинама (јавна расвјета). Општина и ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука су 02.02.2015. године закључиле Споразум о репрограму дуга за трошкове електричне енергије на одгођено плаћање (120 једнаких рата). Главни дуг за испоручену електричну енергију је износио 360.063 КМ, док су обрачунате камате на главни дуг 63.137 КМ (које би након редовног измирења обавеза по споразуму требале бити отписане). Општина је у обавези да дуг измири до 2024. године, а укупна годишња рата износи 36.006 КМ.

6.3.2.4. Властити извори

Властите изворе исказане у износу од 102.637.946 КМ чине: трајни извори средстава у износу од 60.596.958 КМ, ревалоризационе резерве у износу од 34.696 КМ (исказане су код нижих буџетских корисника и амортизоване у односу на претходни период за 2.145 КМ) и финансијски резултат у износу од 42.006.292 КМ (финансијски резултат ранијих година 43.032.911 КМ и негативан финансијски резултат текуће године 1.026.619 КМ).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2017. године вриједност ванбилансне активе и ванбилансне пасиве исказана је у износу од 8.951.351 КМ по основу:

- одобрених неповучених кредитних средстава од Свјетске банке у износу од 537.480 КМ (што је објашњено под тачком 6.3.2.2. извјештаја);
- примљених банкарских гаранција (438.284 КМ) за обезбјеђење од ризика реализације уговора о набавкама роба, радова и услуга и
- датих мјеница које представљају инструмент обезбјеђења за одобрене кредите од банака и репласиране кредите од Владе Републике Српске у износу од 7.975.587 КМ. С обзиром да су обавезе по овим кредитима евидентирани у билансној евиденцији, дате мјенице које представљају инструмент обезбјеђења не отварају у будућности могући директни утицај на имовину и обавезе, исте није потребно евидентирати у оквиру ванбилансне евиденције, већ информације о истим презентовати путем напомена уз финансијске извјештаје. Исправка грешке је извршена у 2018. години.

6.4. Биланс новчаних токова

Према Извјештају о новчаним токовима, готовина на почетку периода износила је 1.263.570 КМ, приливи готовине су исказани у износу од 9.932.509 КМ (из пословних активности од 9.665.836 КМ, из инвестиционих активности 66.673 КМ и активности финансирања 200.000 КМ) а одливи готовине у износу од 9.830.653 КМ (из пословних активности 8.596.787 КМ, из инвестиционих активности 402.717 КМ и из активности финансирања 831.149 КМ).

Остале промјене на салду готовине, исказане су у негативном износу од 156.862 КМ, што представља разлику између прилива готовине по основу осталих примитака од 198.272 КМ и одлива готовине по основу осталих издатака од 355.134 КМ.

Стање готовине на крају периода износи 1.208.564 КМ.

Приливи готовине из пословних активности су више исказани за 83.965 КМ на позицији прилива по основу непореских прихода, јер је приликом попуњавања обрасца дупло унесен наведени износ наплаћених накнада за шуме. Због наведеног, Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, према захтјевима МРС-ЈС 1- Презентација финансијских извјештаја.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Судски спорови који за посљедицу могу имати потенцијалне обавезе и имовину су објелодањени у Напоменама уз финансијске извјештаје Општине.

У 2017. години активно је било 12 судских спорова у којима је Општина тужена страна у поступку (накнаде штете, утврђивања права својине итд.), од чега је у току шест тужбених захтјева са око 116.374 КМ вриједности главног дуга који се потражује од Општине. Такође, шест спорова је ријешено у корист Општине, одбијањем тужби по којима је главни дуг захтијеван у износу од 325.370 КМ.

Општина је тужилац по 20 активних судских спорова са тужбеним захтјевима вриједности главног дуга 460.802 КМ, од чега се код 13 предмета појављује као тражилац извршења у којима је Суд донио рјешења о дозволи извршења у износу од 367.450 КМ (по основу наплате потраживања, накнаде штете и сл.), а седам спорова је у току рјешавања по којима Општина потражује 93.352 КМ. Сви наведени износи представљају главни дуг, без затезних камата и трошкова поступка.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје су сачињене у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, које кориснику пружају информације за разумијевање финансијских извјештаја, као и додатне информације које нису приказане у финансијском извјештају.

Ревизијски тим:

Слободанка Миловић, с.р.

Синиша Марковић, с.р.